

Doctore sanctissimo propinati oeraretur invidia Sicilia Rex, qui summo præ cæteris cultu venerandus erat. Non defuere liquidem extra Prædicatorum Ordinem Viri summi, qui veneno sublatum Doctorem Angelicum scripserint, huiusque criminis Carolum Primum Siciliæ Regem insinularint. Cum Carolus Viri Sancti, quem Regni sui rerum instructissimum esse sciebat, gravem auctoritatem veneretur; ne in Lugdunensi Concilio durum aliquod negotium sibi faceret; nefandissimum hunc suis rebus consulendam modum (veneni scilicet potionem) aggressum illum existimavit: Uti legere est in ejus Vita ex pluribus Scriptoris collecta, quæ Romana illius Operum editioni præfixa est anno 1570. Hoc idem paulo aliter retulit Joannes Villanius Florentinus Lib. 9. Historiarum, quas vertente sæculo decimo quarto Italice scripsit, cap. 218. ubi decretam refert ætate sua Doctore Sanctissimi apothecisim. Hoc anno 1323. sub finem Mensis Julii, Avenione, a Joanne Vicefimo secundo, ipsique adherentibus Cardinalibus, factis adscriptus est Frater Thomas de Aquino Ordinis S. Dominici, in sacra Theologia & Philosophia Magister, Vir omni doctrine genero Excellentissimus; qui post D. Augustinum Scripturam Sacram ceteris omnibus sublimius exposuit. Vixit ille temporibus Caroli I. Siciliæ Regis. Cumque ad aulam Pontificiam, Conciliumque Lugdunum celebrandum pergeret, dicti Regis Medicus cum veneno Salsamis saccharo conditis admixto, ut dicitur, enecavit; rem Carolo Regi gratissimam facturus: propterea quod Thomas ex Comitibus Aquinatus, qui in ipsum rebellaverant, sanguinem duceret; metusque esset, ne ob eximia eruditionis, & virtutum merita, Cardinalis crearetur. Quare summo Ecclesiæ Catholicæ damno perpetratum est facinus. Obiit ille in Abbatis Fosse-nove, dum illuc iter agens diceret. Nihil est tamen ad præsens, cur & nos silentium de hoc ipso Monachatu teneamus, & ab ea ventilanda controversia temperemus; in qua nullus jam est, aut esse potest invidiæ locus. Cum enim D. Thomam Aquinatam, Monachum antea Benedictinum, quam Dominicanum tandem agnovissent Benedictini Ordinis Professores, eruditione, & auctoritate præcipui, de quibus diximus Cap. vi. eundemque, Benedictino instituto relicto, ad Dominicanum transiisse, & voce, & scripto defendere: citra invidiam id a nobis probari, omnique asseveratione confirmari patientur, quod ipsimet ante nos & scripserunt, & propugnarunt.

V. Sed nec erit in tota Republica Litteraria Censor usque adeo morosus, & Cavillator, qui nobis vitio verat, nimisque audaciæ tribuat, quod primam Doctore Angelici ætatem, peracta initio studia, novumque susceptum Religiosæ Vitæ Institutum, longe aliter narraverimus, quam ejus in Breviario Romano descripta ferat Historia.

Equis enim nesciat, narratas in eo statarum precum Codice, Divorum Historias, ab Ecclesiæ duntaxat probari, quod nihil Fidei, Religioni, pietati contrarium referant, nihil sacris morum Regulis adversum, nihil absonum complectantur: non quod certa, constanti, atque indubitata auctoritate valeant, in factis Divorum, quibuslibet percontendis? Immo licere per Ecclesiam eruditus Viris, semperque licuisse, nonnulla Divorum gesta, in Romano licet Breviario enarrata, ad crism exigere, ad severioris Criticæ leges expendere, ac etiam aperte negare, fallique convincere? Quod Viri summe pii, ac Religiosi, Ecclesiæ indulgenti, ac permittente, & fecere olim, & faciunt etiamnum hodie: qui contra disertam Sacerdotalis Breviarii testificationem, Jacobi Majoris (exempli causa) in Hispania Apollotatum, fundamque illic ab eo Christianam Religionem, ac Templam etiam erecta, Cardinali Baronio prælucente, inficiantur apertissime. B. Bartholomæi sacras Reliquias, Benevento ab Othone Tertio Imperatore Romam translata, Cardinali Ursino vade, ac præstite, diffidentur. Petrum Apollotatum Principem annos viginti quinque in Romana sedisse Cathedra, ejusdemque ferrea Vincula, quibus Jerosolymis primum, tum Romæ confictus fuerat, sub Theodosio juniore, & Eudoxia simul collata, in unum derepente coaluisse, constantissime negant. Lucam Evangelii scriptorem Picturnæ Artem calluisse, Sacrosque Christi Servatoris, Matrisque Virginis vultus, penicillo reddidisse, omnino negant. Magdalenam peccatricem, Marthæ, & Lazari sororem nequaquam agnoscent, sed alteram longe diversam pudicam semper, & castam. Sacre hujus Familie in Provinciam appulsus; Dionysii Areopagite, in Gallias missionem, Episcopatum Parisiis gestum, editosque ab illo Libros de Cœlesti, & Ecclesiastica Hierarchia, de Divinis Nominibus, & de Mystica Theologia, in fabulis habent. Marcellini Romani Pontificis idolatriam, celebratamque ea occasione Sinuesanam Synodum, Templam Sæculo secundo, ac etiam primo Divis erecta, aperte rejiciunt. Baptizatum Romæ a Sylvestro Romano Pontifice Constantinum Imperatorem, ac lepra mundatum; Scripturam ab Athanasio Fidei Symbolum; sepulturam in Monte Syna ab Angelis Catharinam Virginem Alexandrinam; eandemque cum Philosophis publica disputatione coram Maximino congressam; Clementem Romanum Pontificem trans Mare Ponticum ad Urbem Chersonæ, in exilium actum; ejusdemque sepulturam Maris recessus prodigio detectam, ac celebratam; Eustachium adversæ fortunæ casibus agitatam; prodigiale undecim millium Ursulæ Sodaliū Virginum agmen; aliaque id genus longe multa, quorum illadem texere facile fuerit, Breviarii Romani auctoritate posthabita, fictas arte fabulas dicunt; eoque titulo Scriptis eruditissimis ex formula probatis, summoque plauso exceptis, nonnullis etiam Romæ cufis, & publicatis resellunt data opera, oppugnant, falsi convincunt.

Hæc si summis licere Viris, licentque etiamnum hodie, quicquid idcirco nimia peccare audacia censeantur; quis mihi jure succenseat, quod Breviarii Romani auctoritate posthabita, facta nonnulla minoris longe pretii, ac momenti, queque Fidem, Religionem, ac Mores nulla prorsus ratione contingunt, ad severioris Criticæ leges exegerim; ut Thomam Aquinatam ante Benedictinum, quam Dominicanum ostenderem? Ne & illo Benedictina Religio, cæterarum omnium Caput, & Princeps careat ornamento, quod illustrare, & exornate posset universas.

I N D E X R E R U M N O T A B I L I U M.

A Abbates extranei Benedictinis Monachis non praeferendi. Pagina 254
 Abbas creandis ætas nulla definita, in regula D. Benedicti. 255
 Abbates permulti ad Mendicantium Ordines initio convolarunt. ibid.
 Albertus Magnus Parisiis in publica platea non docuit, quæ nomen ejus ad hanc usque diem tenuit. 253
 Alexander (Natalis) resellitur, ac secum pugnantem ostenditur. 250
 Angelus de Nuce Archiepiscopus Rossanensis, Monachus D. Thomæ defensor, ac propugnator. 258
 D. Antonius laudatur. 249
 Idem emendatur, & impugnatur. 253
 D. Antonius Patavinus antea Canonicus Regularis, quam Minorita. 259
 D. Athanasius num Symbolum scripserit dubium est. 260

B Aronius (Cardinalis) laudatur. Præf. 258
 D. Bartholomæi ossa num Benevento Romam translata. 260
 Bartholomæus de Capua testis in processu Canonizationis D. Thomæ, de illius Monachatu fidem facit. 249
 Beda in pueritia oblatum Deo, dicaturque sub regula D. Benedicti. 246
 Benedictinorum Ordo alienis non eget ornamentis. Præf. 246
 Sub Benedictinorum disciplina educatus D. Thomas Neapoli. 251
 Benedictinorum rerum cognitio quanta in D. Thomæ. 258
 Breviarii Romani qualis, quantaque in rebus Historicis auctoritas sit. 260
 Idem quo sensu ab Ecclesiæ probetur. ibid.
 Brevius (Abraham) laudatur, & emendatur. 252

C Carolus Siciliæ Rex, veneni D. Thomæ propinati infirmulatus. 259
 Casimirus Monasterium in munitionem conversum a Frederico II. Imper. 255
 Catharina Virgo & Martyr num ab Angelis sepulta in monte Syna. 260
 Ejuſdem cum Philosophis congressus incertus, & dubius. ibid.
 Cistercienses Monachi Benedictini, ex reformatione Roberti Molimensis. 258
 Clemens I. R. P. num actus in exilium trans mare Ponticum. 260
 Num ejus sepultura recedentis maris prodigio detecta sit. ibid.
 Clemens III. R. P. emittendæ professionis debitum oblatum Deo pueris sustulit. 251
 Constantinus Imper. an Romæ baptizatus a S. Sylvestro. 260
 Constantinus Abbas, Monachus D. Thomæ defensor, & propugnator. 257
 Conventus Aquilgranensis de pueris Deo oblati judicium. 248

D Dionysius Areopagita num in Gallias venerit, & Parisiis Episcopatum gesserit, dubium. 260
 Ejus nomine vulgati libri perinde dubii. ibid.
 D. Dominicus antea Canonicus Cegularis, quam Prædicatorum Ordinis institutor. 247, 259
 Dominicani Scriptores cur de D. Thomæ Monachatu siluerint. ibid.
 Quam cauti in factis odiosis referendis. ibid.
 Dominicani Ordinis gloria nihil læta, sed aucta potius, ex D. Thomæ Monachatu. Præf.

E

Elſteda Oſavi Anglorum Regis filia annicula Deo oblata atque dicata, sub regula D. Benedicti. 247
 Eustachius num adversæ fortunæ casibus jactatus, incertum. 260

F Fontana (Vincentius M.) laudatur. 252
 Formula oblationis puerorum sub reguia D. Benedicti. 247
 Fredericus II. Imp. Aquinatium Comitum familie præcæteris infensus. 252, 256
 Idem Reginaldum D. Thomæ fratrem morti addidit. 254
 Idem Monachos Casimenses e Monasterio ejicit. 255

G Geraldus Ademari, & Garindis filius, Deo certis conditionibus dicatus, sub regula D. Benedicti. 247
 Gerardus de Fracheto germanus auctor libri de Vitis fratrum. 252
 Godesfridus quinquennis Deo a Parentibus oblatum, atque dicatum. 246
 Gregorius II. R. P. rescriptum de pueris Deo oblati. 248
 Guiso Guillelmi filius oblatum Deo saculo decimo tertio. 250
 Guillelmus de Thoco laudatur. 249
 Guillelmus a Sancto Amore a D. Thoma confutatus. 250.

H Ildebrandus, qui & Gregorius VII. puer septennis Deo oblatum atque dicatum, sub regula D. Benedicti. 246
 Hugo Menardus oblatum Deo pueros ad profitendum adstrictos docet. 248

I Jacobus Major Joannis frater, num in Hispania Apollotatum gesserit. 260
 Jacobus de Mevania, & Jacobus Salomonius eadem die in lucem editi, ac D. Thomæ. 252
 Innocentius IV. R. P. Casimensi Monasterio Abbatem præficit D. Thomam. 253
 Idem servandam illi Dominicanam vestem indulget, etiam in ordine Benedictino. 258
 Joannes Villanius veneni D. Thomæ propinati Carolum I. Siciliæ insinular. 259
 Isidorus Hispanensis stabilitatem puerorum oblatorum testatur. 248
 Julius Mercorus Inquisitor Mediolanensis laudatur. 258

L Anfrancus oblationis puerorum ritum describit. 247
 Langii Chronicon laudatur, & emendatur. 258
 Leander Albertus laudatur. ibid.
 Libri Dialogorum D. Gregorio R. P. afficti. 249
 Lucas Evangelii scriptor, an pictor. 260

M Mabilonius (Joannes) laudatur, & commendatur. 248, 256
 Idem explicatur. 250
 Magdalena peccatrix, num Lazari soror, & Marthæ. 260
 Sacre hujus familie in Provinciam appulsus quam dubius. ibid.
 Magistri D. Thomæ Neapoli, non alii quam Benedictini. ibid.
 Marcellini R. P. idolatria penitus commentitia. 250
 Martyrologium Casimense D. Thomam Benedictinum agnoscat, antequam Prædicatorem. 256
 Martinus (Edmundus) oblatum Deo pueros Monachatu adstrictos docet, ac probat. 248
 D. Maurus duodennis oblatum Deo, sub regula D. Benedicti. 246
 Monachus ad professionem non recipiendus, in spem Abbatæ obtinende. 254

Monachos alios Paterna devotio facit, alios religiosa profectio. 248
 Monachi pueri cur dicti. 249
 Monasteria Benedictina quandoque in Mendicantium Conventibus converfa. 255
 Monasterium Cafinense in munitationem converfum a Frederico II. Imp. ibid.

N

Norifus (Henricus Card.) laudatur. 257

O

Oblatio puerorum quandoque per internuncios a parentibus facta. 249
 Oposculum de fallaciis, quondam editum a D. Thoma. 253
 Orphanus quinquennis oblatum Deo, dicatufque, sub regula D. Benedicti. 246

P

Petrus Apostolus quot annis Romae federit, dubium. 260
 Eiusdem vincula ferrea nam in unum coaluerunt sub Eudoxia. ibid.
 Petrus Damiani quid de Scholis Cafinensibus, etate sua. 249
 Petrus Hyberus D. Thomae Magister, non alius quam Petrus de Donis Benedictinus. 251
 Placidus septennis oblatum Deo, sub D. Benedicti disciplina. 246
 Prædicatorum Ordo ex D. Thomae Monachatu illustratur veritas, quam deprimitur. Præf.
 Pueri impueros quoniam Deo sacrati atque devoti, sub regula D. Benedicti. 249
 Idem ad regulæ observantiam adstricti, ad seculum redire non poterant. 248
 Iisdem tamen liberum erat ad strictius institutum convolare. 252
 Ptolomæus Lucensis laudatur. 249

R

Reginaldus D. Thomae germanus frater a Frederico II. Imp. morti additus. 254
 Religio. Quandonam laudabile sit de una religione ad aliam transire. 259
 Richardus a S. Germano Chronici Cafinensis auctor laudatur. 256
 Ritus oblationis puerorum describitur. 247
 Ritus ille læculo decimo tertio, ac ipsius D. Thomae temporibus, servari adhuc solitus. 250
 Robertus D. Bernardi nepos, Deo licet oblatum impubes, cur a profertendi obligatione solutus. 248

S

Sacchetus Malafina in testem profertur Monachus Divi Thomae. 257
 Idem altera testimonii sui parte exorbitat, abique in excessum. 258
 Altera veritatem habet, atque ita defenditur. ibid.

Scapolare Benedictinum a D. Thoma ad mortem usque sub Dominicana veste gestatum. ibid.
 Schola puerorum in monte Casino, non nisi oblatorum permittebantur. 248
 Sinuffana Synodus in causa Marcellini R. P. celebrata, penitus commentitia. 260

T

Thomas Aquinas Monachus Cafinensis antequam Dominicanus. Per totum.
 Idem anno 1220, natus. 252
 Quid de illius etate prima communiter teneatur. 246
 Qui contra tenendum, sentiendumque. ibid.
 Illius gloria major, quod primam Monachus fuerit. 247
 Vitæ illius distincta Chronographia. ibid.
 Anno ætatis quinto, Deo a Parentibus oblatum, & in Monachum consecratus. 249
 Quo anno, quoque consilio a Parentibus sit oblatum. 250
 Professus jam Monachus, Neapolim ad altiora studia mittitur. 251
 Solemniter profertur in Monasterio Cafinensi. ibid.
 Parentum de se conceptum votum, sin minus stricto iure at certe ex decencia, & pietate exfolvit. ibid.
 Etate provectior in Ordinem Prædicatorum ingreditur, sub Innoc. IV. 253
 Meretrix ad eum carcere detentam immittitur a fratribus non a Parentibus. 254
 Invidie illi structe, non ut rediret ad seculum, sed ad Benedictinum, quod reliquerat, institutum. 253
 Cur abeuntem non spernit Benedictini, nec postquam abierat revocare tentant. 251
 Ab Innoc. IV. creatus Abbas Cafinensis, ad fratrum preces. 253
 Annos natus triginta sex Doctor Parisiensis renunciatur. ibid.
 Veneno sublatus moritur in Monasterio Foffe-novæ. 259
 Thomas Cantipratanus Thomae Aquinatis condiscipulus laudatur. 254
 Thomas de S. Andomaro a Benedictinis ad Claravallenses transire volens, minime prohibendus. 253
 Tritemius factus Abbas anno ætatis suæ vigesimo quarto. 255
 Tolentani Concilii decretum de pueris Deo oblati atque dicatis, sub regula Monachali. ibid.

V

Vaticinium de D. Thoma gravida Matri denunciatur. 251
 Umberto de Romanis suppositus auctor libri de Vitis fratrum laudatur, & emendatur. 255
 Ursula sociarum numerus undecim millium, quam dubius, & incertus. 260
 Vvamba Hispaniæ Rex conceptum Episcoporum, Regni procerum votum exfolvit, non iure summo, sed ex pietate, ac religione. 252
 Vvornatiensis Concilii decretum, de pueris Deo oblati, atque dicatis, ut nunquam possint ad seculum redire, sed profertur tegeantur solemniter, dum puberes fuerint. 248

FINIS.

F. JO. FRAN. BERNARDI MARIÆ
 DE RUBEIS
 ADVERSUS MONACHATUM BENEDICTINUM
 DIVI THOMÆ AQUINATIS
 APUD CASINENSES,
 Antequam ad Dominicanum Prædicatorum
 Ordinem se transferret,
 DISSERTATIO.